A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (első tanács)

2015. szeptember 16.*

„Előzetes döntéshozatal iránti kérelem — Polgári és kereskedelmi ügyekben folytatott igazságügyi együttműködés — Bírósági és bíróságon kívüli iratok kézbesítése — 1393/2007/EK rendelet — 8. cikk — Az irat átvételének megtagadása — Valamely továbbított irat fordításának a hiánya — Az említett rendelet II. mellékletében szereplő formanyomtatvány hiánya — Következmények”

A C-519/13. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet az Anotato Dikastirio Kyprou (Ciprus) a Bírósághoz 2013. szeptember 27-én érkezett, 2013. szeptember 13-i határozatával terjesztett elő az előtte

az **Alpha Bank Cyprus Ltd**

és

Dau Si Senh,

az **Alpha Panareti Public Ltd**,

Susan Towson,

Stewart Cresswell,

Gillian Cresswell,

Julie Gaskell,

Peter Gaskell,

Richard Wernham,

Tracy Wernham,

Joanne Zorani,

Richard Simpson között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (első tanács),

tagjai: A. Tizzano tanácselnök, S. Rodin, A. Borg Barthet, M. Berger és F. Biltgen (előadó) bírák,

* Az eljárás nyelve: görög.

főtanácsnok: M. Wathelet,

hivatalvezető: L. Hewlett főtanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2014. november 27-i tárgyalásra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

– az Alpha Bank Cyprus Ltd képviseletében R. Garcia és B. Sigler solicitors, B. Kennelly és P. Luckhurst barristers, valamint P. G. Polyviou, E. Florentiadou és G. Middleton dikigoroi,

– D. Si Senh, S. Towson, S. Cresswell, G. Cresswell, J. Gaskell, P. Gaskell, R. Wernham, T. Wernham, J. Zorani, R. Simpson, valamint az Alpha Panareti Public Ltd képviseletében K. Koukounis, G. Koukounis és C. Zanti dikigoroi,

– a ciprusi kormány képviseletében D. Lysandrou és N. Ioannou, meghatalmazotti minőségben,

– a német kormány képviseletében T. Henze, J. Kemper és D. Kuon, meghatalmazotti minőségben,

– a görög kormány képviseletében G. Skiani és M. I. Germani, meghatalmazotti minőségben,

– a spanyol kormány képviseletében M. J. García-Valdecasas Dorrego, meghatalmazotti minőségben,

– az osztrák kormány képviseletében C. Pesendorfer, meghatalmazotti minőségben,

– az Európai Bizottság képviseletében M. Condou-Durande és A.-M. Rouchaud-Joët, meghatalmazotti minőségben,

a főtanácsnok indítványának a 2015. január 22-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,

meghozta a következő

Ítéletet

1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem a tagállamokban a polgári és kereskedelmi ügyekben a bírósági és bíróságon kívüli iratok kézbesítéséről („iratkézbesítés”), és az 1348/2000/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2007. november 13-i 1393/2007/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL L 324., 79. o.) 8. cikkének az értelmezésére irányul.

2 Ezen előzetes döntéshozatal iránti kérelmet az egyfelől a ciprusi székhelyű Alpha Bank Cyprus Ltd (a továbbiakban: Alpha Bank) bank, másfelől az Egyesült Királyságban állandó lakóhellyel rendelkező D. Si Senh, S. Towson, S. Cresswell, G. Cresswell, J. Gaskell, P. Gaskell, R. Wernham, T. Wernham, J. Zorani, illetve R. Simpson (a továbbiakban: az alapeljárás ellenérdekű felei), valamint az alapeljárás e hét ellenérdekű fele által kötött jelzálogkölcsön-szerződéseket biztosító ciprusi Alpha Panareti Public Ltd társaság között, e kölcsönök hátralevő összegének megfizetése tárgyában folyamatban lévő hét jogvitában terjesztették elő.

Jogi háttér

Az uniós jog

3 A 1393/2007 rendelet (2), (6)–(12) preambulumbekezdése különösen ekképpen szól:

„(2) A belső piac megfelelő működése szükségessé teszi a bírósági és bíróságon kívüli iratok továbbításának javítását és meggyorsítását a polgári vagy kereskedelmi ügyekben a tagállamok közötti kézbesítés során.

[…]

(6) A polgári peres eljárások hatékonysága és gyorsasága megköveteli, hogy a bírósági és bíróságon kívüli iratokat közvetlenül és gyors módon továbbítsák a tagállamok által kijelölt helyi szervek között. […]

(7) A továbbítás gyorsasága érdekében megengedhető minden arra alkalmas eszköz használata, feltéve, hogy figyelembe veszik bizonyos követelmények teljesülését az átvett irat olvashatóságát és megbízhatóságát illetően. A továbbítás biztonsága megköveteli, hogy a továbbítandó iratot formanyomtatvány kísérje, amelyet a kézbesítés helyének hivatalos nyelvén vagy hivatalos nyelvei egyikén, illetve az adott tagállam által elfogadott bármely más nyelven töltenek ki.

(8) E rendelet nem alkalmazandó az eljárás helye szerinti tagállamban a fél meghatalmazott képviselője részére történő iratkézbesítésre, függetlenül a fél lakóhelyétől.

(9) Az iratkézbesítést a lehető legrövidebb időn belül, de legkésőbb az átvevő intézmény általi átvételtől számított egy hónapon belül, kell elvégezni.

(10) E rendelet eredményességének biztosítása érdekében az iratkézbesítés visszautasításának lehetőségét kivételes esetekre kell korlátozni.

(11) Az iratok tagállamok közötti továbbításának és kézbesítésének megkönnyítése érdekében az e rendelet mellékleteiben foglalt formanyomtatványokat kell használni.

(12) Az átvevő intézmény formanyomtatvány útján írásban tájékoztatja a címzettet arról, hogy megtagadhatja a kézbesítendő irat átvételét a kézbesítés alkalmával, illetve az iratnak egy héten belül az átvevő intézménynek történő visszaküldésével, amennyiben az a címzett által nem értett nyelven, vagy nem a kézbesítés helyének hivatalos nyelvén, illetve hivatalos nyelvei egyikén készült. Ez a szabály az ismételt kézbesítésre is vonatkozik, amennyiben a címzett már gyakorolta az átvétel megtagadásához való jogát. […] Rendelkezni kell arról, hogy az irat átvételének megtagadása orvosolható legyen az irat fordításának a címzett részére való kézbesítésével.”

4 E rendelet 1. cikke, amely annak hatályát határozza meg, az (1) bekezdésében így rendelkezik:

„Ezt a rendeletet polgári és kereskedelmi ügyekben kell alkalmazni, amennyiben bírósági és bíróságon kívüli iratokat kell továbbítani az egyik tagállamból a másikba az utóbbiban történő kézbesítés céljából. E rendelet nem terjed ki különösen az adó-, vám- vagy közigazgatási ügyekre, illetve a közhatalom gyakorlásával összefüggő cselekményekért és mulasztásokért (»acta iure imperii«) fennálló állami felelősségre.”

5 Az említett rendelet 2. cikke értelmében a tagállamok kijelölik az „áttevő intézményeket”, amelyek a más tagállamban kézbesítendő bírósági és bíróságon kívüli iratok továbbítására rendelkeznek hatáskörrel, valamint az „átvevő intézményeket”, amelyek a más tagállamból származó ilyen iratok átvételére rendelkeznek hatáskörrel.

6 Ugyanezen rendelet 4. cikke a következőképpen rendelkezik:

„(1) A bírósági iratokat közvetlenül és a lehető legrövidebb időn belül továbbítani kell a 2. cikk szerint kijelölt intézmények között.

(2) Az iratok […] továbbítása az áttevő és az átvevő intézmények között bármilyen arra megfelelő eszközzel elvégezhető, feltéve, hogy az átvett irat tartalma helyesen és megbízhatóan tükrözi az elküldött iratot, és a benne lévő összes információ könnyen olvasható.

(3) A továbbítandó irathoz az I. mellékletben található formanyomtatvány felhasználásával kiállított kérelmet kell csatolni. A formanyomtatványt az átvevő tagállam hivatalos nyelvén kell kitölteni, vagy amennyiben annak a tagállamnak több hivatalos nyelve is van, akkor a kézbesítés helyének hivatalos nyelvén vagy hivatalos nyelveinek egyikén, vagy az adott tagállam által elfogadhatónak megjelölt más nyelven. […]

[…]”

7 Az 1393/2007 rendelet 5. cikke a következőképpen került megszövegezésre:

„(1) Az áttevő intézmény, amelyhez a kérelmező az irat továbbítása érdekében fordult, tájékoztatja a kérelmezőt arról, hogy a címzett megtagadhatja az irat átvételét, ha az nem a 8. cikkben előírt nyelvek valamelyikén került kiállításra.

(2) Az irat továbbítását megelőzően felmerülő fordítási költségek a kérelmezőt terhelik […]”

8 E rendelet 6. cikke (1) bekezdésének megfelelően az irat átvételét követően az átvevő intézmény a lehető legrövidebb időn belül, de legkésőbb az átvételt követő hét napon belül, a lehető leggyorsabb módon átvételi elismervényt küld az áttevő intézménynek az I. mellékletben található formanyomtatvány alkalmazásával.

9 E rendelet 7. cikke ekképpen rendelkezik:

„(1) Az átvevő intézmény kézbesíti vagy kézbesítteti az iratot, éspedig vagy az átvevő tagállam jogának megfelelően, vagy az áttevő intézmény által kért különös módon, amennyiben ez a mód az átvevő tagállam jogával összeegyeztethető.

(2) Az átvevő intézmény minden szükséges lépést megtesz annak érdekében, hogy az iratkézbesítés a lehető legrövidebb időn belül, de legkésőbb az átvételtől számított egy hónapon belül megtörténjen. […]”

10 Ugyanezen rendeletnek „Az irat átvételének megtagadása” című 8. cikke értelmében:

„(1) Az átvevő intézmény a II. mellékletben található formanyomtatvány felhasználásával tájékoztatja a címzettet arról, hogy megtagadhatja a kézbesítendő irat átvételét a kézbesítés alkalmával, illetve az iratnak a kézbesítéstől számított egy héten belül az átvevő intézmény számára történő visszaküldésével, ha az nem a következő nyelvek egyikén került megszövegezésre, és nem mellékeltek hozzá fordítást ezen nyelvek egyikén:

a) olyan nyelv, amelyet a címzett megért; vagy

b) az átvevő tagállam hivatalos nyelve vagy, amennyiben annak a tagállamnak több hivatalos nyelve is van, a kézbesítés helyének hivatalos nyelve vagy hivatalos nyelveinek egyike.

(2) Amennyiben az átvevő intézményt arról tájékoztatják, hogy a címzett az (1) bekezdésnek megfelelően megtagadja az irat átvételét, a 10. cikkben előírt igazolással azonnal tájékoztatja az áttevő intézményt, valamint visszaküldi a kérelmet és a fordítást igénylő iratokat.

(3) Ha a címzett az (1) bekezdés alapján megtagadta az irat átvételét, az iratkézbesítés orvosolható az (1) bekezdésben meghatározott valamely nyelven készült fordítással ellátott irat kézbesítésével a címzett részére e rendelet rendelkezéseinek megfelelően. Ebben az esetben az irat kézbesítésének időpontja az a nap, amikor a fordítással ellátott iratot az átvevő tagállam jogának megfelelően kézbesítik. Ha azonban valamely tagállam joga szerint az iratot meghatározott időtartamon belül kell kézbesíteni, akkor a kérelmező tekintetében az eredeti irat kézbesítésének a[z] […] időpontját kell figyelembe venni.

[…]”

11 Az 1393/2007 rendelet II. mellékletében szereplő formanyomtatvány a következőképpen jelenik meg:

A CÍMZETT TÁJÉKOZTATÁSA AZ IRATÁTVÉTEL MEGTAGADÁSÁHOZ VALÓ JOGÁRÓL

(A tagállamokban a polgári és kereskedelmi ügyekben a bírósági és bíróságon kívüli iratok kézbesítéséről szóló 1393/2007/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet (*) 8. cikkének (1) bekezdése)

HU:

A mellékelt iratot a tagállamokban a polgári és kereskedelmi ügyekben a bírósági és bíróságon kívüli iratok kézbesítéséről szóló 1393/2007/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet szerint kézbesítik.

Önnek joga van megtagadni az irat átvételét, amennyiben az nem az Ön számára érthető nyelven vagy a kézbesítés helyének hivatalos nyelvén vagy hivatalos nyelvei egyikén készült, és nem mellékeltek hozzá ilyen nyelvű fordítást.

Amennyiben élni kíván ezzel a jogával, az irat átvételét a kézbesítéskor kell megtagadnia közvetlenül az iratot kézbesítő személynél, vagy egy héten belül vissza kell küldenie azt az alább megjelölt címre, jelezve, hogy megtagadja annak átvételét.

CÍM:

1. Név:
2. Cím:
2.1. Utca és házszám/postafiók:
2.2. Helység és irányítószám:
2.3. Ország:
3. Telefon:
4. Fax (*):
5. E-mail (*):

A CÍMZETT NYILATKOZATA:

Megtagadom a mellékelt dokumentum átvételét, mivel nem az általam értett nyelven vagy a kézbesítés helyének hivatalos nyelvén vagy hivatalos nyelvei egyikén készült, és nem mellékeltek hozzá ilyen nyelvű fordítást.

A következő nyelve(ke)t értem:

bolgár	☐	litván	☐
spanyol	☐	magyar	☐
cseh	☐	máltai	☐
német	☐	holland	☐
észt	☐	lengyel	☐
görög	☐	portugál	☐
angol	☐	román	☐
francia	☐	szlovák	☐
ír	☐	szlovén	☐
olasz	☐	finn	☐
lett	☐	svéd	☐
egyéb	☐	(kérjük, nevezze meg):	

Kelt: .....

Dátum: .....

Aláírás és/vagy bélyegző: .....

(*) Ezt a mezőt nem kötelező kitölteni.

12 Az 1393/2007 rendelet 10. cikkének (1) bekezdése ekképpen rendelkezik:

„Ha az irat kézbesítésével kapcsolatos eljárásokat befejezték, erről az I. mellékletben található formanyomtatványon igazolást állítanak ki, és azt […] megküldik az áttevő intézménynek.”

13 E rendelet 19. cikkének (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy amennyiben eljárást megindító iratot vagy azzal egyenértékű iratot kézbesítés céljából egy másik tagállamba kellett továbbítani, és az alperes nem jelent meg, az áttevő tagállamban a bíróságnak mindaddig fel kell függesztenie az eljárást, amíg megállapítást nem nyer, hogy az eljárást megindító iratot olyan módon kézbesítették, amelyet az átvevő tagállam belső joga előír, vagy az iratot ténylegesen átadták az alperes számára, vagy azt eljuttatták a lakóhelyére az említett rendelet által előírt valamely más módon, és az iratot mindkét esetben megfelelő időben továbbították ahhoz, hogy az alperes védekezést terjeszthessen elő.

A ciprusi jog

14 A polgári perrendtartás D.48. cikke többek között ekképpen rendelkezik:

„12. Valamennyi végzés a megjelölt időponttól kezdve köti azon személyt, akinek kérelmére a végzést meghozták, valamint minden egyéb olyan felet, akivel a kérelemről szóló értesítést megfelelően közölték. Amennyiben bármelyik fél részére nem kézbesítették megfelelően a kérelemről szóló értesítést, a végzés e felet attól kezdve köti, hogy részére a kérelem hiteles másolatát kézbesítették.

13. A jelen törvény alkalmazásában, amennyiben *ex parte* kérelmet követően kiadott végzés kézbesítésére kerül sor, egyidejűleg az *ex parte* kérelmet és az esetlegesen ahhoz mellékelt eskü alatt tett nyilatkozatot is kézbesítik.”

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

15 Az előzetes döntéshozatalra utaló határozatból kitűnik, hogy az Alpha Panareti Public Ltd ciprusi területen található ingatlanokat adott el az alapeljárás ellenérdekű feleinek. Ezen ingatlanokat az Alpha Bank által nyújtott banki hitelek felhasználásával szerezték meg.

16 A megállapodások szerinti valamennyi hitel hátralevő összegének kifizetése érdekében az Alpha Bank keresetet indított egy ciprusi bíróság előtt, mind az alapeljárás ellenérdekű feleivel, mind az összes hitelt az ingatlanokon fennálló jelzálogjoggal biztosító eladóval szemben.

17 Mivel az alapeljárás ellenérdekű feleinek állandó lakóhelye az Egyesült Királyságban volt, az első fokon eljáró ciprusi bíróság az Alpha Bank (*ex parte*) kérelmére az 1393/2007 rendelet rendelkezéseinek megfelelően végzést bocsátott ki a vevők idézésének Ciprus területén kívül történő kézbesítésére vonatkozóan.

18 Ekképpen az alábbi dokumentumokat kézbesítették az alapeljárás ellenérdekű feleinek:

– az idézés, illetve egy ahhoz kapcsolódó megjegyzés („notice of writ”) hiteles másolata görög és angol nyelven;

– a Ciprus területén kívül történő kézbesítést engedélyező bírósági végzés hiteles másolata, kizárólag görög nyelven, és

– a fordító eskü alatt tett nyilatkozatának hiteles másolata, amely nyilatkozat igazolja, hogy az eljárást megindító irat angol nyelvű fordítása megfelel az eredetinek.

19 Úgy nyilatkozván, hogy kifogás előterjesztése mellett megjelennek, az alapeljárás ellenérdekű felei meg is jelentek a ciprusi elsőfokú bíróság előtt annak érdekében, hogy a kézbesítés érvénytelenségének megállapítását kérjék, arra hivatkozva, hogy ez utóbbi nem felel meg az 1393/2007 rendelet 8. cikkében és a ciprusi polgári perrendtartás D.48. cikkének 13. szabályában szereplő feltételeknek, mivel az alábbiak nem kerültek kézbesítésre:

– az *ex parte* kérelem másolata az említett D.48. cikk 13. szabálya alapján;

– a Ciprus területén kívül történő kézbesítésre vonatkozó végzés angol nyelvű fordítása;

– az 1393/2007 rendelet 8. cikkének (1) bekezdésében említett formanyomtatvány kitöltésével készült tanúsítvány;

– a kézbesítendő dokumentumokra vonatkozó magyarázó levél.

20 A Bíróság rendelkezésére álló ügyiratból kitűnik egyfelől, hogy a fent említett bírósági végzésben, amely engedélyezi az idézés Ciprus területén kívül történő kézbesítését, és amely nem került lefordításra, az alpereseknek a ciprusi bíróság előtt való megjelenésre megszabott időtartam jelentősen hosszabb volt, mint az e célból az eljárást megindító iratban megjelölt időtartam. Másfelől e végzésben szerepelt az a pontosítás, amely szerint, amennyiben az említett végzésben megszabott határidőn belül nem nyújtanak be megjelenésről való nyilatkozatot, minden későbbi kérelmet úgy kell tekinteni, mint amelyet kézbesítettek a szóban forgó félnek, ha annak másolatát a paphosi regionális bíróság (Eparchiako Dikastirio Paphos) hirdetőtábláján öt napon keresztül kifüggesztették.

21 Noha az Alpha Bank azt állította, hogy a jelen esetben történt kézbesítés szabályszerű volt, amennyiben az idézett felek tudomást szereztek a benyújtott keresetről és annak tárgyáról, az első fokon eljáró ciprusi bíróság megállapította e kézbesítés érvénytelenségét, úgy ítélve meg, hogy az alapeljárás ellenérdekű felei által hivatkozott hiányosságok a ciprusi perrendtartás és az 1393/2007 rendelet rendelkezései megsértésének is minősülnek. A címzetteket ugyanis megfosztották attól a lehetőségtől, hogy valamennyi releváns dokumentum tartalmát megismerjék, továbbá nem tájékoztatták őket az e rendelet II. mellékletében szereplő formanyomtatvány útján arról a jogukról, hogy elutasíthatják a görög nyelvű – és angol nyelvű fordítással el nem látott – végzés átvételét.

22 Az Alpha Bank fellebbezése folytán eljáró kérdést előterjesztő bíróság úgy ítélte meg, hogy a kézbesítés érvénytelenségének az elsőfokú bíróság általi megállapítása nem volt igazolt, amennyiben az a nemzeti jog megsértésén alapult.

23 A kérdést előterjesztő bíróság mindazonáltal azzal kapcsolatban vár választ, hogy milyen következményei vannak a jelen ügyben annak a körülménynek, hogy az Egyesült Királyság illetékes hatóságai nem vélték hasznosnak az 1393/2007 rendelet 8. cikkének (1) bekezdésében említett és annak II. mellékletében szereplő formanyomtatvány kézbesítését az alapeljárás ellenérdekű feleinek.

24 Kétségtelen, hogy az említett rendelet a felperes és alperes felek jogait kívánja egyensúlyba hozni a tisztességes eljáráshoz való jog biztosítása érdekében, amely folytán az alperes teljes mértékben meg kellene, hogy ismerje az eljárást megindító iratot, de nem tűnik úgy, hogy az alapügyekben az alapeljárás ellenérdekű feleinek jogai sérültek, mivel megfelelő időben megjelentek a ciprusi bíróság előtt, és az őket állítólagosan ért „megtévesztésnek”sem a jellegét, sem a konkrét következményeit nem határozták meg. Mindazonáltal a kérdést előterjesztő bíróság szerint az 1393/2007 rendelet nem határozza meg, hogy melyek azok a dokumentumok, amelyeket minden körülmények között kézbesíteni kell. Egyébiránt az említett bíróság jelzi, hogy a Bíróság még nem hozott határozatot azzal kapcsolatban, hogy az ezen rendelet II. mellékletében szereplő formanyomtatvány kézbesítése minden esetben szükséges-e, és hogy e kézbesítés elmaradása szükségszerűen az eljárás érvénytelenségét vonja-e maga után.

25 E körülmények között az Anotato Dikastirio Kyprou (a Ciprusi Köztársaság Legfelsőbb Bírósága) felfüggesztette az eljárást, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjesztette a Bíróság elé:

„1) Az 1393/2007 rendelet szerinti formanyomtatvány kézbesítése minden esetben szükséges, vagy vannak ez alól kivételek?

2) Amennyiben a kézbesítés minden esetben szükséges, annak a jelen ügyben való elmulasztása a kézbesítés egésze érvénytelenségi okának minősül-e?

3) Nemleges válasz esetén az 1393/2007 rendelettel összhangban van-e lehetőség a kifogás előterjesztése mellett megjelenő alperesek jogi képviselője részére történő kézbesítésre, aki köteles ügyfelei nevében annak átvételére, vagy az 1393/2007 rendelet által előírt eljárással összhangban új kézbesítés szükséges?”

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekről

26 Három, együttesen megvizsgálandó előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra keresi a választ, hogy az 1393/2007 rendelet 8. cikkét úgy kell-e értelmezni, hogy a kézbesítendő irat címzettjét az e rendelet II. mellékletében szereplő formanyomtatvány útján minden körülmények között tájékoztatni kell azon jogáról, hogy ezen irat átvételét megtagadhatja, és hogy adott esetben milyen jogi következmények származnak az e formanyomtatvány útján való tájékoztatás elmaradásából.

Az 1393/2007 rendelet II. mellékletében szereplő formanyomtatvány kötelező jellegéről

27 Az előterjesztett kérdések átfogalmazott változatának ezen első aspektusát illetően meg kell állapítani, hogy az 1393/2007 rendelet 8. cikke önmagában nem teszi lehetővé annak hasznos megválaszolását.

28 Az említett rendelkezés hatályát tehát annak összefüggésébe való visszahelyezésével kell meghatározni. Ennek érdekében meg kell vizsgálni az 1393/2007 rendelet célkitűzéseit, valamint az általa létrehozott rendszert, amelybe 8. cikke illeszkedik (lásd ebben az értelemben: Weiss und Partner ítélet, C-14/07, EU:C:2008:264, 45. pont).

29 Először is, ami az 1393/2007 rendelet célkitűzéseit illeti, meg kell jegyezni, hogy az EK 61. cikk c) pontja alapján elfogadott rendelet célja – amint az a (2) preambulumbekezdéséből kitűnik –, hogy a belső piac megfelelő működése érdekében a bírósági és bíróságon kívüli iratok kézbesítési rendszerét hozza létre a Közösségen belül polgári és kereskedelmi ügyekben (lásd: Alder-ítélet, C-325/11, EU:C:2012:824, 29. pont; Fahnenbrock és társai ítélet, C-226/13, EU:C:2015:383, 40. pont).

30 Ekképpen a bírósági eljárások meggyorsítása és hatékonyabbá tétele, illetve a gondos igazságszolgáltatás biztosítása céljából az említett rendelet megteremti a bírósági és bíróságon kívüli iratok tagállamok közötti közvetlen továbbításának elvét (lásd: Leffler-ítélet, C-443/03, EU:C:2005:665, 3. pont), amely az eljárások egyszerűsítéséhez és meggyorsításához vezet. E célkitűzésekre emlékeztet e rendelet (6)–(8) preambulumbekezdése.

31 Mindazonáltal, amint azt a Bíróság már többször kimondta, az említett célok nem járhatnak a címzettek védelemhez való jogának bármilyen módon történő gyengítésével, amely jog az Európai Unió Alapjogi Chartája 47. cikkének második bekezdése, és a Rómában 1950. november 4-én aláírt, az emberi jogok és alapvető szabadságjogok védelméről szóló európai egyezmény 6. cikkének (1) bekezdése által biztosított, a tisztességes eljáráshoz való jogból vezethető le (lásd többek között: Alder-ítélet C-325/11, EU:C:2012:824, 35. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

32 E tekintetben nemcsak arra kell ügyelni, hogy az aktus címzettje valóban megkapja a szóban forgó iratot, hanem arra is, hogy ténylegesen és teljesen megismerhesse és megérthesse az ellene külföldön indult eljárás értelmét és hatályát, oly módon, hogy az áttevő tagállamban hatékonyan érvényesíthesse a jogait (lásd ebben az értelemben: Alder-ítélet C-325/11, EU:C:2012:824, 36. és 41. pont, valamint az 1393/2007 rendeletet megelőzően hatályban volt, a tagállamokban a polgári és kereskedelmi ügyekben a bírósági és bíróságon kívüli iratok kézbesítéséről szóló, 2000. május 29-i 1348/2000/EK tanácsi rendelettel [HL L 160., 37. o.; magyar nyelvű különkiadás 19. fejezet, 1. kötet, 227. o.] összefüggésben, analógia útján: Weiss und Partner ítélet, C-14/07, EU:C:2008:264, 64. és 73. pont).

33 Ilyen szempontból tehát az 1393/2007 rendeletet oly módon kell értelmezni, hogy minden egyes konkrét esetben biztosítva legyen a megfelelő egyensúly a felperes és az irat címzettje, az alperes érdekei között, az eljárási iratok továbbításának hatékonyságára és gyorsaságára irányuló célkitűzések és az ezen iratok címzettjei védelemhez való jogának megfelelő tiszteletben tartására irányuló követelmény összehangolása által (lásd: Weiss und Partner ítélet, C-14/07, EU:C:2008:264, 48. pont; Alder-ítélet, C-325/11, EU:C:2012:824, 36. pont).

34 Másodszor, ami az 1393/2007 rendelet által e célkitűzések elérése érdekében létrehozott rendszert illeti, meg kell jegyezni, hogy amint az az e rendelet 2. cikkének és 4. cikke (1) bekezdésének a rendelet (6) preambulumbekezdésének fényében történő, együttes értelmezéséből kitűnik, az iratok továbbítása főszabály szerint a tagállamok által kijelölt „áttevő intézmények” és „átvevő intézmények” útján történik (lásd: Alder-ítélet, C-325/11, EU:C:2012:824, 30. pont). Az említett rendelet 4. cikke szerint a kézbesítendő iratot vagy iratokat közvetlenül és a lehető legrövidebb időn belül kell továbbítania az áttevő intézménynek az átvevő intézmény számára, bármilyen arra megfelelő eszközzel.

35 E rendelet 5. cikke (1) bekezdésének megfelelően az áttevő intézmény feladata felhívni a felperes figyelmét annak veszélyére, hogy a címzett esetlegesen megtagadja az olyan irat átvételét, amely nem az említett rendelet 8. cikkében előírt nyelvek valamelyikén került kiállításra. Mindazonáltal a felperesnek kell eldöntenie, hogy a szóban forgó iratot le kell-e fordíttatni, aminek költségét egyébiránt ugyanezen rendelet 5. cikke (2) bekezdésének megfelelően viselnie kell.

36 Ami az átvevő intézményt illeti, ténylegesen kézbesítenie kell a címzettnek az iratot, amint azt az 1393/2007 rendelet 7. cikke előírja. Ebben az összefüggésben egyfelől tájékoztatnia kell az áttevő intézményt e művelet minden releváns körülményéről az e rendelet I. mellékletében szereplő formanyomtatvány visszaküldése által, másfelől az említett rendelet 8. cikke (1) bekezdésének megfelelően a címzett tudomására kell hoznia, hogy megtagadhatja az irat átvételét, ha ez utóbbi nem az e rendelkezésben szereplő nyelvek egyikén került megszövegezésre, vagy ha azt nem fordították le az egyik ilyen nyelvre, azaz egy olyan nyelvre, amelyet az érintett megért, vagy az átvevő tagállam hivatalos nyelvére, illetve adott esetben a kézbesítés helye hivatalos nyelveinek egyikére, amely nyelveket a címzett feltehetően ismer. Amennyiben ez utóbbi ténylegesen ilyen megtagadással él, az átvevő intézménynek ugyanezen cikk (2) és (3) bekezdésének megfelelően ezenkívül haladéktalanul tájékoztatnia kell erről az áttevő intézményt, és vissza kell küldenie a kérelmet és a fordítást igénylő iratot.

37 Ellenben az említett intézményeknek nem kell érdemi kérdésekről nyilatkozniuk, így olyanokról, hogy mely nyelvet vagy nyelveket ért az irat címzettje, és hogy az iratot el kell-e látni az 1393/2007 rendelet 8. cikkének (1) bekezdésében meghatározott nyelvek egyikén készült fordítással.

38 Ugyanis bármely más értelmezés jellegénél fogva olyan jogi problémákat vetne fel, amelyek peres eljárásokhoz vezethetnek, amelyek pedig késleltetnék és nehezebbé tennék az iratok egyik tagállamból másik tagállamba való továbbítására irányuló eljárást.

39 Az alapügyekben azonban kitűnik a Bírósághoz benyújtott ügyiratból, hogy az átvevő intézmény úgy ítélte meg, hogy az irat külföldi kézbesítésének engedélyezéséről szóló végzést nem kellett lefordítani, és ebből arra következtetett, hogy a szóban forgó irathoz nem kellett csatolni az 1393/2007 rendelet II. mellékletében szereplő formanyomtatványt.

40 Mindazonáltal e rendelet semmilyen hatáskört nem biztosít az átvevő intézménynek annak értékelésére, hogy teljesülnek-e, vagy sem, azok az e rendelet 8. cikkének (1) bekezdésében szereplő feltételek, amelyek mellett az irat címzettje az átvételt megtagadhatja.

41 Ellenkezőleg, kizárólag az áttevő tagállamban eljáró nemzeti bíróság határozhat ilyen jellegű kérdésekről, amennyiben ezek vita tárgyát képezik a felperes és az alperes között.

42 E tekintetben e bíróság, miután meghatározta az ehhez releváns iratot vagy iratokat, megindította a kézbesítésre irányuló eljárást, csupán akkor fog határozni, ha az irat címzettje ténylegesen megtagadta az irat átvételét azon okból, hogy azt nem olyan nyelven szövegezték meg, amelyet megért, vagy amelyet feltehetően ért. Ekképpen az említett bíróságnak a felperes kérelmére ellenőriznie kell, hogy az ilyen megtagadás igazolt volt-e, vagy sem (lásd analógia útján: Weiss und Partner ítélet, C-14/07, EU:C:2008:264, 85. pont). Ennek érdekében megfelelően figyelembe kell vennie az ügyirat minden körülményét, egyfelől azért, hogy meghatározza az irat címzettjének nyelvi ismereteit (lásd: Weiss und Partner ítélet, C-14/07, EU:C:2008:264, 80. pont), másfelől azért, hogy eldöntse, hogy a szóban forgó irat jellegét figyelembe véve, szükség van-e ez utóbbi lefordítására.

43 Végeredményben az említett bíróságnak minden esetben ügyelnie kell arra, hogy az érintett felek jogai kiegyenlített módon részesüljenek védelemben, egyensúlyban tartva a felperes érdekében álló kézbesítés hatékonyságára és gyorsaságára irányuló célkitűzést és az alperesnek biztosított, védelemhez való jog tényleges tiszteletben tartását.

44 Ezek kifejtése után az 1393/2007 rendelet által létrehozott rendszerrel kapcsolatban hozzá kell tenni, hogy ez utóbbi két, a rendelet I., illetve II. mellékletében szereplő formanyomtatvány használatát is előírja.

45 E tekintetben pontosítani kell, egyfelől, hogy az 1393/2007 rendelet e formanyomtatványok használata vonatkozásában semmilyen kivételt nem tartalmaz.

46 Ellenkezőleg, amint az ugyanezen rendelet (11) preambulumbekezdéséből kitűnik, e formanyomtatványokat „kell használni”, mivel azok – tiszteletben tartva az érintett felek jogait, és amint az az 1393/2007 rendelet (7) preambulumbekezdéséből kitűnik – hozzájárulnak az iratok továbbítására irányuló eljárás egyszerűsítéséhez és átláthatóbbá tételéhez, ekképpen biztosítva mind azok olvashatóságát, mind a továbbításuk biztonságát.

47 Másfelől az említett nyomtatványok – amint azt e rendelet (12) preambulumbekezdése jelzi – olyan eszközöknek minősülnek, amelyek útján tájékoztatják a címzetteket a rendelkezésükre álló azon lehetőségről, hogy a kézbesítendő irat átvételét megtagadják.

48 E megfontolások fényében kell meghatározni az 1393/2007 rendelet II. mellékletében szereplő formanyomtatványnak – és következésképpen az említett nyomtatványnak az irat címzettje részére való kézbesítését előíró 8. cikk (1) bekezdésének – tulajdonítandó pontos hatályt.

49 E tekintetben – amint az az említett nyomtatvány címének magából a megszövegezéséből, illetve e nyomtatvány tartalmából kitűnik – az említett 8. cikk (1) bekezdésében előírt, a kézbesítendő irat átvételének megtagadására vonatkozó lehetőség ezen irat címzettje „jogának” minősül.

50 Márpedig annak érdekében, hogy ezen, az uniós jogalkotó által biztosított jog hatékonyan érvényesülhessen, azt írásban az irat címzettjének tudomására kell hozni. Az 1393/2007 rendelet által létrehozott rendszerben ezt a tájékoztatást az e rendelet II. mellékletében szereplő formanyomtatvány útján nyújtják a címzettnek, ugyanúgy, ahogy a felperest már az eljárás elején értesítik az e rendelet I. mellékletében szereplő formanyomtatvány útján az irat címzettjének biztosított ilyen jog fennállásáról.

51 Ebből következően meg kell állapítani, hogy az 1393/2007 rendelet 8. cikkének (1) bekezdése két, kétségtelenül összefüggő, mindazonáltal elkülönülő kijelentést tartalmaz, így egyfelől az irat címzettjének anyagi jogát arra, hogy az irat átvételét megtagadja azon egyetlen oknál fogva, hogy azt nem olyan nyelven szövegezték meg, illetve nincs ellátva egy olyan nyelven készült fordítással, amelyet feltehetően megért, másfelől az átvevő intézmény által tudomására hozott formális tájékoztatást az említett jog fennállásáról. Másképpen kifejezve, és ellentétben azzal, amit az átvevő intézmény az alapügyekben úgy tűnik, hogy elismert, az irat nyelvhasználatára vonatkozó szabályokkal kapcsolatos feltétel nem a címzettnek az átvevő intézmény általi tájékoztatásához kötődik, hanem kizárólag a címzett számára fenntartott megtagadáshoz való joghoz.

52 Végezetül az e rendelet I. mellékletében szereplő formanyomtatvány egyértelmű különbséget tesz e két aspektus között, amikor különböző mezőkben utal az irat címzettjének ezen irat átvételének megtagadásához való jogáról szóló írásbeli tájékoztatásra és e jog tényleges gyakorlására.

53 Ilyen körülmények között kitűnik, hogy maga a megtagadás is kétségtelen, hogy egyértelműen feltételhez kötött, abban az értelemben, hogy az irat címzettje csupán akkor élhet azzal érvényesen, ha a szóban forgó iratot nem olyan nyelven szövegezték meg, illetve az nincs ellátva olyan nyelven készült fordítással, amelyet e címzett megért, vagy amely az átvevő tagállam hivatalos nyelve vagy, amennyiben annak a tagállamnak több hivatalos nyelve is van, a kézbesítés helyének hivatalos nyelve vagy hivatalos nyelveinek egyike (lásd ebben az értelemben az 1393/2007 rendelet (10) preambulumbekezdését). Amint az a jelen ítélet 42. pontjából kitűnik, végső soron az eljáró bíróságnak kell eldöntenie, hogy ez a feltétel teljesül-e, ellenőrizve azt, hogy az irat címzettje általi megtagadás igazolt-e, vagy sem.

54 Ugyanakkor e megtagadáshoz való jog gyakorlása azt feltételezi, hogy az irat címzettjét előzetesen és írásban megfelelően tájékoztatták e jogának fennállásáról.

55 Következésképpen, amikor az átvevő intézmény az iratot kézbesíti vagy kézbesítteti annak címzettjével, minden esetben köteles a szóban forgó irathoz csatolni az 1393/2007 rendelet II. mellékletében szereplő formanyomtatványt, amely tájékoztatja e címzettet az ezen irat átvételének megtagadásához való jogáról.

56 Pontosítani kell továbbá, hogy az ilyen kötelezettség nem okoz különösebb nehézséget az átvevő intézménynek, mivel elegendő, ha ezen intézmény a kézbesítendő irathoz csatolja az említett rendelet által az Unió valamennyi hivatalos nyelvén előírt, előrenyomtatott szöveget.

57 Ekképpen a fenti értelmezés jellegénél fogva egyszerre biztosítja az átláthatóságot azáltal, hogy az irat címzettje számára lehetőséget ad arra, hogy megismerje jogai terjedelmét, és lehetővé teszi az 1393/2007 rendelet egységes alkalmazását (lásd analógia útján: Leffler-ítélet C-443/03, EU:C:2005:665, 46. pont; Weiss und Partner ítélet, C-14/07, EU:C:2008:264, 60. pont), anélkül hogy bármennyire is késleltetné ezen irat továbbítását, hanem éppen ellenkezőleg, hozzájárulva annak egyszerűsítéséhez és megkönnyítéséhez.

58 Ennélfogva meg kell állapítani, hogy az átvevő intézménynek minden körülmények között – és anélkül, hogy e tekintetben mérlegelési mozgástérrel rendelkezne – tájékoztatnia kell az irat címzettjét az irat átvételének megtagadásához való jogáról, e célból rendszeresen használva az 1393/2007 rendelet II. mellékletében szereplő formanyomtatványt.

Az 1393/2007 rendelet II. mellékletében szereplő formanyomtatvány útján való tájékoztatás elmaradásából származó következményekről

59 Az átfogalmazott előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések által felvetett e második aspektust illetően meg kell jegyezni, hogy az 1393/2007 rendeletnek az irat átvételének megtagadására vonatkozó 8. cikke nem tartalmaz rendelkezést azzal kapcsolatban, hogy milyen jogi következmények származnak abból, ha az irat címzettjét nem tájékoztatják az 1393/2007 rendelet II. mellékletében szereplő formanyomtatvány útján az irat átvételének megtagadásához való jogáról.

60 Egyébiránt e rendelet semelyik rendelkezéséből nem tűnik ki, hogy az ilyen mulasztás a kézbesítésre irányuló eljárás érvénytelenségét vonja maga után.

61 Ezenkívül, az irat címzettjének az irat átvételének abból az okból történő megtagadásának következményeit illetően, hogy ahhoz nem csatoltak olyan nyelven készült fordítást, amelyet megért, vagy amely az átvevő tagállam hivatalos nyelve, a Bíróság az 1393/2007 rendeletet megelőzően hatályban volt 1348/2000 rendelettel kapcsolatban már úgy ítélte meg, hogy nem az eljárás érvénytelenségét kell megállapítani, hanem lehetővé kell tenni a feladónak, hogy a kért fordítás megküldésével orvosolja a szükséges dokumentum hiányát (lásd ebben az értelemben: Leffler-ítélet, C-443/03, EU:C:2005:665, 38. és 53. pont).

62 Az 1393/2007 rendelet a 8. cikkének (3) bekezdésében immáron tartalmazza ezt az elvet.

63 Márpedig hasonló megoldást kell elfogadni abban az esetben, ha az átvevő intézmény nem továbbította az irat címzettjének az ez utóbbi rendelet II. mellékletében szereplő formanyomtatványt.

64 Az említett formanyomtatvány elmaradása és az irat átvételének megfelelő fordítás hiányában való megtagadása ugyanis szorosan összefügg, amennyiben e két helyzetben az ilyen irat címzettjének sérülhet a szóban forgó irat átvétele megtagadásához való jogának a gyakorlása.

65 Ennélfogva megfelelőnek tűnik annak megállapítása, hogy e két helyzetre azonos jogi következményeket kell alkalmazni.

66 Egyébiránt akár a kézbesítendő irat, akár a kézbesítésre irányuló eljárás érvénytelenségének megállapítása összeegyeztethetetlen lenne az 1393/2007 rendelet azon célkitűzésével, hogy a polgári és kereskedelmi ügyekben a tagállamok között az iratok továbbításának közvetlen, gyors és hatékony továbbítási módjáról rendelkezzen.

67 Ilyen körülmények között lehetséges kell, hogy legyen az 1393/2007 rendelet II. mellékletében szereplő formanyomtatvány útján való tájékoztatás elmaradásának orvoslása.

68 Ami az ilyen megoldás szabályait illeti, emlékeztetni kell arra, hogy a bírósági iratok tagállamok közötti kézbesítésének csupán két esete létezik, amelyeket kivontak az 1393/2007 rendelet hatálya alól: egyrészt, ha az irat címzettjének lakóhelye vagy szokásos tartózkodási helye ismeretlen, másrészt pedig, ha a címzett az eljárás helye szerinti tagállamban képviselőt hatalmazott meg (lásd: Alder-ítélet, C-325/11, EU:C:2012:824, 24. pont).

69 Ellenben más esetekben, amennyiben a bírósági iratok címzettje valamely másik tagállam területén rendelkezik lakóhellyel, ezen iratkézbesítés szükségszerűen az említett rendelet hatálya alá esik, és ennélfogva azt e rendelet 1. cikkének (1) bekezdése értelmében az e célból magában a rendeletben meghatározott eszközök útján kell végrehajtani (lásd: Alder-ítélet, C-325/11, EU:C:2012:824, 25. pont).

70 Következésképpen az alapeljárásban szóban forgóhoz hasonló mulasztás orvoslása érdekében kizárólag az 1393/2007 rendeletet kell alkalmazni.

71 Ezt a megoldást egyébiránt alátámasztja az említett rendelet egységes alkalmazásának szükségessége (lásd ebben az értelemben: Weiss und Partner ítélet, C-14/07, EU:C:2008:264, 60. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

72 Az alapeljárásokban felmerülő helyzethez hasonló helyzetben tehát az átvevő intézménynek kell haladéktalanul tájékoztatnia az irat címzettjeit az irat átvételének megtagadásához való jogukról, az 1393/2007 rendelet 8. cikkének (1) bekezdése szerint továbbítva számukra az e rendelet II. mellékletében szereplő formanyomtatványt.

73 Hozzá kell tenni, hogy abban az esetben, ha e tájékoztatás folytán az érintett címzettek élnek a szóban forgó irat átvételének megtagadásához való jogukkal, az áttevő tagállamban eljáró nemzeti bíróság feladata eldönteni, hogy – figyelembe véve az adott eset minden körülményét – az ilyen megtagadás igazolt-e, vagy sem, amint az a jelen ítélet 41–43. pontjában kifejtésre került.

74 Abban az esetben, ha ez a bíróság megállapítja, hogy a szóban forgó irat átvételének megtagadása megalapozott volt, ezen irat lefordított változatát még továbbítani kell a címzetteknek, az 1393/2007 rendeletben – és különösen 8. cikkének (3) bekezdésében – előírt szabályok szerint.

75 Ellenben az 1393/2007 rendelet nem rendelkezik úgy, hogy az iratot érvényesen lehet kézbesíteni azon címzettek meghatalmazottjainak, akik elfogadták, hogy kifogás előterjesztése mellett – kizárólag az eljárás szabályszerűségének vitatása céljából – megjelennek az áttevő tagállamban eljáró bíróság előtt.

76 Ennélfogva meg kell állapítani, hogy az a körülmény, hogy az átvevő intézmény az irat címzettnek való kézbesítése során nem csatolta az 1393/2007 rendelet II. mellékletében szereplő formanyomtatványt, nem az eljárás érvénytelenségi okának minősül, hanem olyan mulasztásnak, amelyet az e rendeletben szereplő rendelkezéseknek megfelelően kell pótolni.

77 A fenti megfontolások összességére tekintettel a három feltett kérdésre azt kell válaszolni, hogy az 1393/2007 rendeletet úgy kell értelmezni, hogy:

– az átvevő intézménynek minden körülmények között – és anélkül, hogy e tekintetben mérlegelési mozgástérrel rendelkezne – tájékoztatnia kell az irat címzettjét az irat átvételének megtagadásához való jogáról, e célból rendszeresen használva az e rendelet II. mellékletében szereplő formanyomtatványt, és

– az a körülmény, hogy ezen intézmény az irat címzettnek való kézbesítése során nem csatolta az 1393/2007 rendelet II. mellékletében szereplő formanyomtatványt, nem az eljárás érvénytelenségi okának minősül, hanem olyan mulasztásnak, amelyet az e rendeletben szereplő rendelkezéseknek megfelelően kell pótolni.

A költségekről

78 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (első tanács) a következőképpen határozott:

A tagállamokban a polgári és kereskedelmi ügyekben a bírósági és bíróságon kívüli iratok kézbesítéséről („iratkézbesítés”), és az 1348/2000/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2007. november 13-i 1393/2007/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletet úgy kell értelmezni, hogy:

– **az átvevő intézménynek minden körülmények között – és anélkül, hogy e tekintetben mérlegelési mozgástérrel rendelkezne – tájékoztatnia kell az irat címzettjét az irat átvételének megtagadásához való jogáról, e célból rendszeresen használva az e rendelet II. mellékletében szereplő formanyomtatványt, és**

– **az a körülmény, hogy ezen intézmény az irat címzettnek való kézbesítése során nem csatolta az 1393/2007 rendelet II. mellékletében szereplő formanyomtatványt, nem az eljárás érvénytelenségi okának minősül, hanem olyan mulasztásnak, amelyet az e rendeletben szereplő rendelkezéseknek megfelelően kell pótolni.**

Aláírások